

BULETINUL EPISCOPIEI

Buletin informativ al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, cu reședința la Giula
Apare cu binecuvântarea † Preasfințitului Părinte Episcop Siluan - Anul XVII. Nr. 11 (199), noiembrie 2019

CONFERINȚA PREOȚEASCĂ DE TOAMNĂ, LA BĂTANIA

Hramul Schitului Lacu, din Sfântul Munte Athos

Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir, Ocrotitorul Tesalonicului (sărbătorit în fiecare an, în data 26 octombrie), este și Ocrotitorul Duhovnicesc al Schitului Lacu, din Sfântul Munte Athos, care îl cinstește pe acesta după calendarul iulian neîndreptat, la fel ca și toate Mănăstirile și Schiturile din Sfântul Munte Athos, adică în data de 8 noiembrie 2019 (potrivit calendarului nou).

Cu acest prilej, având binecuvântarea Patriarhiei Ecumenice, dar și a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și răspunzând invitației adresate de Părinții Schitului Lacu și de Dicheul, sau conducătorul administrativ al Schitului, din acest an, Monahul Nicolae,

la Sărbătoarea hramului a participat și Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și Locțiitorul Episcopiei Daciei Felix. Ierarhul a venit la Muntele Athos însoțit de Părintele Origen Sabău, Consilierul Cultural al Episcopiei din Ungaria și de la alți credincioși ortodocși români din Oradea, iar primul popas, după ajungerea în Sfântul Munte, a fost la Chinotita Muntelui Athos, din Careia, unde Ierarhul s-a întâlnit cu Părinții Monahi care alcătuiesc această instituție de conducere a Mănăstirilor din Sfântul Munte Athos, de unde a primit recomandarea necesară pentru a putea sluji la sărbătoarea hramului de la Schitul Lacu, dar și la alte Mănăstiri.

Apoi, micul grup de pelerini români din Ungaria și România a trecut mai întâi pe la Mănăstirea Simonos Petra, unde au fost primiți de Părinți de la această Mănăstire și s-au închinat la Sfintele Moaște. După amiaza au sosit la Chilia Buna-vestire, de la Schitul Lacu, de fapt una dintre cele 17 chilii care în prezent alcătuiesc această așezare monahală românească idioritmă (cu viețuire de sine) și care este cunoscută îndeobște cu numele de Schitul Lacu. Aici au fost întâmpinați de Părintele Ștefan Nuțescu, Starețul Chiliei Buna-vestire, de la Schitul Lacu, unde Preasfințitul Părinte Siluan și ceilalți pelerini au mai trecut și alte dați, în anii precedenți. Cel de-al doilea Schit Românesc renumit din Muntele Athos, este Schitul Prodromu, ce este așezat în cealaltă parte

a Sfântului Munte și care există și funcționează ca o mănăstire mai mică, având așezare și funcționare unitară, într-un singur loc.

Pe perioada de acum a șederii la Schitul Lacu, Preasfințitul Părinte Siluan și însoțitorii săi au fost găzduiți la Chilia „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”, una dintre chiliile românești noi, care s-a restaurat și amenajat de curând.

Mai înainte de sărbătoarea propriu-zisă a hramului bisericii centrale a Schitului Lacu, numită și „Chiriacon” și închinată Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, în ajutorul acestei Sărbători, adică în 7 noiembrie 2019, Preasfințitul Părinte Siluan, împreună cu Părinte Origen și Părintele Ieromonah Ioan, au slujit Sfânta Liturghie în noua biserică a Chiliei „Bune-vestiri”, care a fost finalizată și sfințită de curând, fiind închinată Sfântului Prooroc David și Sfântului Paisie Aghioritul.

Hramul de la Chiriaconul Schitului Lacu a început cu slujba de Priveghere, săvârșită joi seara (7 august 2019), la care au luat parte Stareții și viețuitorii de la toate Chiliile din Schitul Lacu, precum și Părintele Ieromonah Gherasim Aghiopavlitul, reprezentantul Mănăstirii grecești „Sfântul Pavel”, de care aparține canonic Schitul Lacu și pe terenul căreia funcționează, precum și alți numeroși pelerini, preoți sau simpli credincioși, veniți din România. Răspunsurile liturgice au fost date de Grupul Psaltic „Tronos” al Patriarhiei Române, la o strană și de corul Părinților din Schitul Lacu, la cealaltă strană. Slujba Privegherii a cuprins Vecernia Mare cu Litie, Utrenia, și Ceasurile și ea a fost continuată, spre dimineață (8 noi-

embrie 2019), cu Slujba Sfintei Liturghii Arhieresti, săvârșită de Preasfințitul Părinte Siluan, împreună cu Stareții și clericii români de la Schitul Lacu, în cadrul căreia s-au împărțit cu Sfințele Taine, la fel ca și ceilalți monahi și credincioși care s-au pregătit pentru aceasta și au adus astfel cinstirea și mulțumirea cuvenită Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, Ocrotitorul Duhovnicesc al Schitului Lacu, pentru toate binefacerile sale, revărsate cu îmbelșugare asupra acestor chilii românești din Sfântul Munte Athos, ce alcătuiesc Schitul Lacu.

A urmat apoi îndătinata agapă, la care au luat parte toți cei prezenți, iar după amiază a fost săvârșită și slujba Parastasului

pentru ctitorii Schitului Lacu, potrivit obiceiului. Toate pregătirile pentru hram au fost făcute sub îndrumarea Părintelui Monah Nicolae, Dicheul Schitului Lacu din acest an, existând rânduiala și obiceiul ca în fiecare an, un alt părinte de la aceste chilii, să fie ales pentru a îndeplini atribuțiile de Dicheu al Schitului Lacu. Părintele Ștefan Nuțescu, având o vechime și o experiență considerabilă între ceilalți Părinți (fiind venit la Schitul Lacu în 1993, iar în Muntele Athos în 1991) a fost Dicheu al Schitului Lacu în mai multe rânduri.

Pentru a cerceta duhovnicește și pe călugării de la celălalt Așezământ Românesc din Sfântul Munte Athos, Preasfințitul Părinte Siluan și însoțitorii săi au plecat apoi și la Schitul Prodromu, unde va săvârși Sfânta Liturghie Arhierescă sâmbătă dimineața (9 noiembrie 2019), urmând ca în ziua de duminică, 10 noiembrie 2019 (în Duminica a XXV-a după Rusalii), să slujească și la Mănăstirea Vatoped, unde în obștea acestei mari Mănăstiri se află, de asemenea, mai mulți Părinți români.

Chiriaconul actual al Schitului Lacu a fost construit între anii 1900-1904, iar călugării români s-au stabilit în aceste părți din Sfântul Munte la începutul secolului al 16-lea.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Slujire Arhierescă de hram la Micherechi

În Duminica a 26-a după Rusalii (17 noiembrie 2019), Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și Locțiitorul Episcopiei Dacia Felix, s-a aflat în mijlocul credincioșilor de la Parohia Ortodoxă Românească din Micherechi, Ungaria, care i-au cinstit astfel pe Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, Ocrotitorii acestui sfânt locaș.

Ierarhul a fost întâmpinat, ca de obicei, la intrarea în biserică și a săvârșit apoi Sfânta Liturghie Arhierescă, împreună cu un sobor format din Părintele Paroh Ioan Bun, Părintele Protosinghel Visarion Tuderică, Secretarul Eparhial al Episcopiei din Ungaria și Profesor de Religie la Școala Generală Românească din Micherechi și Arhidiaconul Emanuel Văduva, de la Catedrala Episcopală din Giula. La slujbă, alături de credincioșii din Micherechi, au participat atât oficialități locale, ca de pildă

Doamna Margareta Tat, Primarul Comunei Micherechi și Doamna Ana Ruja, Directorul Școlii Generale Românești din localitate, cât și alte oficialități de la Giula și anume Domnul Gheorghe Cozma, de curând ales ca Președinte al Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU), sau Doamna Corina Sebestyen, Redactor al Săptămânalului „Cronica” al AȚRU.

„Crezul” și „Tatăl nostru” au fost rostite, ca în fiecare duminică, de elevi care iau parte săptămânal la orele de religie, predate de Părintele Visarion Tuderică la Școala Generală Românească din Micherechi.

Sfânta Liturghie constituie evenimentul central al slujirii de hram, iar în cuvântul de învățătură, Ierarhul a vorbit despre pericopa evanghelică duminicală, care prin pilda bogatului căruia i-a rodit țarina, arată o ierarhie a valorilor și cum putem să depășim această ten-

tație a legării sufletului de bunurile materiale și de plăcerile egoiste ale vieții, pentru a ne găsi și îndeplini scopul real al existenței noastre, în legătură cu Dumnezeu și cu aproapele. De asemenea, a fost arătat și rolul de model al Sfințelor Puteri Cerești, din această privință a rapor-

tării noastre corecte la Dumnezeu și la creație, slujirea liturgică de acum fiind și un prilej de cinstire adus Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, Ocrotitorii Duhovnicești ai bisericii din Micherechi, la scurtă vreme după Sărbătoarea propriu-zisă a acestora.

La finalul Sfintei Liturghii, a fost săvârșită și slujba Parastasului la 1 an de zile după trecerea la cele veșnice a vrednicului de pomenire Părinte Nicolae Bordașiu, de la biserică „Sfântul Silvestru” din București, care a avut o legătură specială cu credincioșii din Micherechi, unde a poșit de mai multe ori în timpul vieții, pentru slujire liturgică, sau la alte evenimente importante din viața localității, iar primul Preot al acestei biserici ortodoxe românești a fost Părintele Ioan Bordașiu, din Inand, hirotonit în anul 1766 și care a fost strămoș al Părintelui Nicolae Bordașiu. Întru amintirea acestuia și a celorlalți

înaintași ai săi, de asemenea Preoți slujitori la Micherechi, în acea perioadă, dar și din râvnă pentru credința ortodoxă străbună românească și pentru identitatea națională și culturală a neamului său, Părintele Nicolae Bordașiu a înălțat, din banii săi, în parcul de dinaintea bisericii din

Micherechi, o frumoasă Troiță din marmură, intitulată sugestiv „Monumentul Strămoșilor”, care a fost sfințită în data de 11 septembrie 2016, de către Preasfințitul Părinte Siluan, Chiriarhul locului și Preasfințitul Părinte Galaction, Episcopul Alexandriei și Teleormanului. O Troiță asemănătoare, din marmură, dar și un Monument reprezentativ, dedicat Marii Uniri de la 1918, au fost ridicate tot de Părintele Nicolae Bordașiu, pe cheltuiala proprie, în satul său natal, Săbolciu, din Județul Bihor, iar acestea au fost sfințite în 2 septembrie 2018, cu puțină vreme înaintea trecerii la cele veșnice a Sfinției Sale, ce a avut loc în data de 9 noiembrie, a

aceluiași an.

La inițiativa Parohiei din Micherechi și cu sprijinul Primăriei din această comună, s-a stabilit ca de acum înainte, la sărbătoarea hramului principal al bisericii să fie făcută anual și slujbă de pomenire pentru odihna sufletului Părintelui Nicolae Bordașiu.

După încheierea Sfintei Liturghii, a fost anunțat programul liturgic pentru săptămâna viitoare, precum și repetițiile care urmează să fie făcute în timpul Postului Crăciunului, în vederea tradiționalului concert de colinde care va avea loc înainte de Praznicul Nașterii Domnului, iar slujirea de hram s-a încheiat cu tradiționala agapă, oferită la Centrul Misionar-Pastoral al Parohiei.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Praznicul Intrării în Biserică a Maicii Domnului, la Catedrala Episcopală

La Praznicul Intrării în Biserică a Maicii Domnului, din acest an (21 noiembrie 2019), Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și Locțiitorul Episcopiei Daciei Felix, s-a aflat în mijlocul credincioșilor de la Catedrala Episcopală din Giula, Ungaria, unde a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierescă împreună cu un sobor format din Părintele Protosinghel Visarion Tuderică, Secretarul Eparhial, Părintele Teodor Marc, Parohul Catedralei și Consilierul Economic al Episcopiei și Arhidiaconul Emanuel Văduva.

Alături de credincioșii obișnuiți ai Catedralei, la slujbă a luat parte și Domnul Florin Trandafir Vasiloni, Consulul General al României la Giula, care și-a făcut timp pentru a participa la această Sărbătoare, chiar dacă ea este în timpul săptămânii. Răspunsurile la strană au fost date de cântăreții Catedralei, care sunt în același

timp și studenți la master, sau absolvenți ai Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad. La vremea pricesnei, aceștia au cântat în Catedrală tradiționalele colinde românești, specifice Postului Nașterii Domnului.

În cuvântul de învățătură, Ierarhul a vorbit despre frumusețea deosebită și pilduitoare a acestui Praznic Împărătesc, dedicat Maicii Domnului, care ne arată tuturor, peste veacuri, rolul fundamental al acesteia în economia mântuirii neamului omenesc și valoarea familiei creștine, bazată pe credință în Dumnezeu, rugăciune stăruitoare, dragoste, respect reciproc, bună înțelegere și sprijin între soți, pornind de la exemplul Dreptilor Ioachim și Ana, care descoperă puterea credinței în viața oamenilor, ce face minuni, atunci când nimeni nu se mai așteaptă, precum și rolul Bisericii în viața copiilor și a oamenilor, în general, după cum

vedem din exemplul Maicii Domnului, care a fost adusă, în chip simbolic, la Templul din Ierusalim pentru a trăi o viață aleasă, închinată total lui Dumnezeu și care rămâne ca un punct de reper în viața tuturor creștinilor, până în ziua de astăzi.

La momentul potrivit, au fost împărțșiți cu Sfințele Taine copiii și cei care s-au pregătit pentru aceasta, iar la finalul slujbei a fost anunțat și programul pentru duminică și sărbătorile următoare, care cuprinde o slujire, cu participarea corului de la biserică din Arad-Grădiște, în această duminică (24 noiembrie 2019) și Sărbătoarea Hramului Catedralei Episcopale din Giula, închinată Sfântului Ierarh Nicolae (6 decembrie 2019).

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Liceul Românesc „Nicolae Bălcescu” din Giula, la ceas aniversar: 70 de ani de la înființare

În ziua de prăznuire a Sfântului Apostol Andrei, Ocrotitorul României (30 noiembrie 2019), Liceul Românesc „Nicolae Bălcescu” din Giula, Ungaria, a îmbrăcat haină de sărbătoare și a aniversat 70 de ani de existență, printr-o manifestare complexă, organizată în spațiul festiv al acestui Liceu.

La eveniment au luat parte cadre didactice, elevi, de ieri și de azi, invitați și multe oficialități, între care s-au numărat Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și alți clerici ai Episcopiei, Doamna Maria Gurzău Czegledi, Directorul Liceului și gazda întregii manifestări, Domnul Marius Lazurcă, Ambasadorul României la Budapesta, Domnul Florin Trandafir Vasiloni, Consulul General al României la Giula, Domnul Daniel Banu, Consulul General al României la Seghedin, Domnul Gheorghe Cozma, Președintele Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU), Domnul Traian Cresta, Purtătorul de cuvânt al minorității române în Parlamentul de la Budapesta, Domnul Görgényi Ernő, Primarul orașului Giula, în care funcționează Liceul, Domnul Tolnai Péter, Vicepreședintele Consiliului Județean Békés (Bichiș), Doamna Eva Iova Șimon, Directorul Săptămânalului „Foaia Românească”, Doamna Delia Covaci, Directorul Săptămânalului „Cronica” al AȚRU, o echipă de filmare de la Emisiunea în limba română „Ecranul Nostru”, a Studioului Teritorial al MTV 1 din Seghedin, Doamna Claudia Toma, Președintele Asociației IRIS Research și Profesoară la Facultatea de

Farmacie din cadrul Universității „Vasile Goldiș” din Arad, dimpreună cu Domnul Profesor Eugen Gagea și alte cadre didactice din cadrul aceleiași Universități, Domnul Florin

Ciobanu, Profesor la Catedra de Limba Română a Universității ELTE din Budapesta, ș.a.

În deschidere, Corul „Pro Musica” din Giula și Corul „Lira” al Liceului au intonat Imnurile Ungariei, României și Uniunii Europene, după care a urmat cuvântul de salut al Doamnei Director Maria Gurzău Czegledi, care a vorbit despre începutul acestei Școli Românești, ca învățământ liceal de stat, petrecut în anul 1949, Primul Director fiind Domnul Frideric Vild, iar prima Profesoară de naționalitate română fiind Doamna Lucia Borza, urmați de nenumărate generații de elevi și profesori care au învățat aici și au făcut cinste acestui Liceu, prin meseriile pe care le-au dobândit și poziția lor în societate, rămânând întotdeauna legați de această instituție și aducându-și, la rândul lor copii, pentru a-i înscrie la Liceul Românesc din Giula. Doar 3 elevi din acea primă generație de absolvenți din 1953 mai trăiesc până în ziua de astăzi, iar doi dintre ei sunt, de aseme-

nea, cadre didactice (Lucreția Cioca și Teodor Petruța), însă din șirul celor 6 Directori pe care i-a avut Liceul (Frideric Vild, Petru Silaghi, Iosif Galo, Ecaterina Santău, Ioan Budai

și Maria Gurzău Czegledi), Domnul Ioan Budai, cel care a condus instituția vreme de 32 de ani a fost de față și a fost omagiat de toți cei prezenți. Doamna Director le-a oferit daruri simbolice Domnului Director Ioan Budai, altora cadre didactice care au făcut parte din colectivul profesoral și au sprijinit mult activitatea Liceului, făcându-i cinste, precum și Domnului Primar Görgényi Ernő, care a fost prezent de multe ori la activitățile și serbările Liceului și l-a sprijinit din postura în care se află. Un cuvânt de apreciere și urări de bine au fost adresate publicului și de către Domnul Gheorghe Cozma, de curând ales în funcția de Președinte al AȚRU.

A urmat apoi un montaj literar-muzical emoționant, cu versuri și mesaje din creațiile scriitorilor și poezilor români din Ungaria, oferit de un grup de elevi din clasa a 12-a, un program de dansuri și cântece populare românești tradiționale, prezentate de tineri din echipa Liceului de păstrare și promovare a acestor tradiții

și două expoziții deosebite, amenajate în holul și în aula Liceului: o expoziție foto cu imagini, tablouri și documente din viața primelor generații de elevi, dar și cu alte momente importante din viața Liceului, de-a lungul vremii; o expoziție foarte interesantă cu creații ale artiștilor plastici români din cadrul comunității, care au urmat cursurile acestui Liceu, începând cu maestrul lor, Domnul Ștefan Oroian, sculptor, pictor și grafician renumit la nivel internațional și continuând apoi cu alți artiști, ca de pildă: Ioan Precup; Tiberiu Gal, Tiberiu Cefan, Ioan Nistor, Adela Chiș, Irina Pui, Ceaba Safti și Iuliana Machhour. O prezentare foarte interesantă a acestei expoziții, dar și a artiștilor expozanți, a fost făcută de Doamna Muzeograf Emilia Martin.

Manifestarea s-a încheiat cu tăierea unui tort uriaș, dedicat celor 70 de ani de existență ai Liceului Românesc „Nicolae Bălcescu” din Giula.

Un interviu inedit și interesant despre rolul, avantajele, provocările întâmpinate de-a lungul vremii, situația actuală și viitorul lui, precum și despre realizările importante ale acestui Liceu, în viața comunității românești din Ungaria, de la înființare și până în prezent, a fost oferit de curând Emisiunii „Ecranul Nostru” de la Studioul Teritorial al MTV 1, din Seghedin, iar el a fost transcris, pentru publicul cititor, în paginile Săptămânalului „Foaia Românească” și poate fi accesat și pe internet.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**